

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obo/28/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013202227
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013202227.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Anny Markovej a JUDr. Dariny Ličkovej, v právnej veci žalobcu CORPORA, a. s., so sídlom Záhradnícka 68, Bratislava, IČO: 35 804 432, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou PATENT IURIST, s. r. o., so sídlom Dostojevského rad 5, Bratislava, IČO: 36 724 467, proti žalovanému Mgr. Ing. Pavol Korytár, správca konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a. s. v konkurze, so sídlom Matúškovská 606, Galanta, IČO: 34 102 264, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou Zvara advokáti, s. r. o., so sídlom Námestie SNP 1, Bratislava, IČO: 46 547 878, o vylúčení veci z konkurznej podstaty úpadcu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 1. júna 2016, č. k. 1Cbi/10/2013-190, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 1. júna 2016, č. k. 1 Cbi/10/2013-190 zrušuje a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. júna 2016, č. k. 1Cbi/10/2013-190 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 346,78 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že predmetom sporu je vylúčenie nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území T., evidované Okresným úradom Galanta na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „C“, parc. č. XXXX/X o výmere 286 m² - zastavané plochy a nádvoría, stavba súpis. č. XXX výpočtové stredisko nachádzajúce sa na parc. č. XXXX/X, parcela reg. „C“ parc. č. XXXX/XX o výmere 332 m² - zastavané plochy a nádvoría a stavba súpis. č. XXX sociálna budova nachádzajúca sa na parc. č. XXXX/XX, z konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a. s., v konkurze. Súd prvej inštancie mal po vykonanom dokazovaní za preukázané, že Fond národného majetku Slovenskej republiky uzatvoril dňa 29. septembra 1995 zmluvu o predaji podniku č. 1143/1995 s kupujúcim úpadcom TRANSGALANTA, a. s., týkajúci sa podniku Nákladná automobilová doprava, š. p., Galanta. Podľa čl. VII. bod 5. tejto zmluvy do splatenia celej kúpnej ceny je prevod majetku, alebo jeho časti, ktorý je predmetom predaja podľa tejto zmluvy, na inú osobu, alebo jeho vklad do obchodnej

spoločnosti, alebo jeho založenie v prospech tretích osôb. možný len po predchádzajúcom súhlase predávajúceho. Súdu nebolo preukázané, že by úpadca požiadala Fond národného majetku Slovenskej republiky, podľa čl. VII. bod 5. zmluvy o predaji podniku č. 1143/1995, o súhlas vloženia sporných nehnuteľností, ako nepenažný vklad do základného imania spoločnosti E. T. Trans, a. s. Súdu tiež nebolo preukázané, že by kupujúci zaplatil celú kúpnu cenu zo zmluvy o predaji podniku, a v tomto prípade by nebol potrebný predchádzajúci súhlas predávajúceho spojený s predajom. Úpadca tým, že nepožiadala o predchádzajúci súhlas podľa ust. § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. v znení jeho zmien a doplnkov Fond národného majetku Slovenskej republiky spôsobil, že jeho vklad do obchodnej spoločnosti E. T. Trans, a. s., je neplatný. Vzhľadom k tomu, že právny úkon vykonaný nadobúdateľom - úpadcom spočívajúci vo vložení nehnuteľností, ako nepenažného vkladu do základného imania spoločnosti E. T. Trans, a. s., je neplatný, v zmysle ust. § 19a ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. neplatné sú i nadväzujúce právne úkony, medzi ktoré patrí aj kúpna zmluva z 28. februára 2003, ktorou spoločnosť E. T. Trans, a. s., predala žalobcovi, ako kupujúcemu, sporné nehnuteľnosti. Zapísanie týchto nehnuteľností do konkurznej podstaty úpadcu je oprávnené. Záverom uviedol, že pri svojom rozhodovaní zoberal na vedomie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/1 02/2010, 2Obo/17/2012, 1Obo/87/2010, 6Cdo/71/2011, nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 a Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 415/15. III. ÚS 247/14, na ktoré sa právni zástupcovia sporových strán odvolávali. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne poukázal na plný úspech žalovaného v konaní, a preto mu priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/ a f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“). Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolateľ zastával názor, že súd prvej inštancie opomenul v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku akýmkoľvek spôsobom sa vysporiadať s argumentáciou žalobcu, ktorá bola a je v danom konaní relevantná, absolútne sa nevysporiadal so závermi konania, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 vo vzťahu k žalobcom namietanej existencii zákonnej prekážky res iudicata vo vzťahu k tomuto konaniu a dôkazmi, ktoré boli v priebehu konania žalobcom predložené, porušil jednak povinnosť kladenú na písomné vyhotovenie rozsudku uvedenú v § 157 ods. 2 O. s. p., resp. s účinnosťou od 1. júla 2016 v § 220 ods. 2 C. s. p., ako aj právo žalobcu na spravodlivý súdny proces, čím mu odňal možnosť konať pred súdom a naplnil tak odvolací dôvod daný § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

S prihliadnutím na znenie žalobného petitu poukázal na skutočnosť, že predmetom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 bolo rozhodovanie o návrhu na určenie, či úpadca je vlastníkom sporných nehnuteľností. Zo strany Okresného súdu Galanta došlo k zamietnutiu daného návrhu, t. j. došlo k zamietnutiu návrhu na určenie, že úpadca je vlastníkom dotknutých nehnuteľností, a preto v tomto konaní bolo poukázané na to, že je potrebné uvedený záver zohľadniť. S týmto návrhom sa však súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal. V odôvodnení nie je žiadna zmienka ani o tom, či súd, vzhľadom na to, že existencia a závery konania, vedeného Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 boli preukazované návrhom na pripojenie príslušného spisu si vôbec tento spis zaobstaral, oboznámil sa s ním, nehovoriac o tom, ako závery tohto konania a proces dokazovania, na ktorý bolo poukázané, vyhodnotil.

V súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam zdôraznil, že žalobca tieto nehnuteľnosti nadobudol v dobrej viere, vychádzajúc z údajov evidovaných v katastri nehnuteľností vo vzťahu k vlastníkovi, riadne a včas uhradil spoločnosti E. T. Trans, a. s., dohodnutú kúpnu cenu až do času, kým mu nebolo doručené uznesenie Okresného súdu Galanta z 15. júla 2009, č. k. 12Cb/40/2000-220, nemal objektívne o tomto spore, ktorý jeho vlastníctvo sporných nehnuteľností spochybňoval, vedomosť.

Poukázal na to, že k zápisu poznámky o súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam došlo až v priebehu roku 2011, takmer 12 rokov od začiatku sporu a 4 roky od vstupu spoločnosti

TIKKA INVESTMENTS LIMITED do konania vedeného na Okresnom súde Galanta namiesto Fondu národného majetku SR ako pôvodného navrhovateľa. Naopak, Fond národného majetku SR dokonca, ako vyplýva zo samotného katastrálneho spisu, sám iniciatívne požiadal o výmaz záložného práva, zriadeného na základe zmluvy o záložnom práve č. 1143/95/N, ktoré zabezpečovalo úhradu kúpnej ceny na základe zmluvy o predaji podniku č. 1143/1995 z 29. septembra 1995 z dôvodu čiastočnej úhrady kúpnej ceny v zmysle čl. IV, ods. 1c zmluvy o predaji podniku č. 1143/1995 z 29. septembra 1995. Návrhu Fondu bolo zo strany príslušnej správy katastra vyhovené, záložné právo bolo z listu vlastníctva vymazané, bez akýchkoľvek ďalších poznámok či úprav. Uvedené bolo v priebehu konania riadne preukázané, avšak súd sa s týmito argumentmi v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal. Rovnako tak Fondu v konaní, vedenom pred Okresným súdom Galanta nič nebránilo, aby napr. požiadal súd o nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by zakázal spoločnosť E. T. Trans, a. s., disponovať s predmetnými nehnuteľnosťami a aj takýmto spôsobom zamedzil prípadnému predaju nehnuteľností tretím, v konečnom dôsledku dobromyseľným, subjektom. Pokiaľ by totiž žalobca mal vedomosť, že predmetné nehnuteľnosti sú dotknuté súdnym sporom, výsledkom ktorého môže byť určenie neplatnosti právneho úkonu, na základe ktorého predávajúci - spoločnosť E. T. Trans, a. s. - nadobudol predmetné nehnuteľnosti, bolo by len veľmi ťažko uveriteľné, že i napriek vedomosti o tejto skutočnosti žalobca pristúpil k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, nehovoriac o následných rozsiahlych investíciách do zhodnotenia predmetných nehnuteľností. Okrem toho, žalobca disponuje listom predchádzajúceho správcu konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Milana Zimana z 29. novembra 2002, z ktorého vyplýva, že sporné nehnuteľnosti nezaradil do konkurzu z dôvodu, že výlučným vlastníkom je spoločnosť E. T. Trans, a. s., pričom oznámenie o nezaradení predmetných nehnuteľností do konkurznej podstaty úpadcu zaslal JUDr. Milan Ziman aj Okresnému súdu Galanta. Aj s poukazom na tieto písomnosti nemal žalobca dôvod pochybovať, že spoločnosť E. T. Trans, a. s., je oprávneným vlastníkom predmetných nehnuteľností a je oprávnená v plnom rozsahu disponovať s predmetom svojho vlastníckeho práva, či spochybňovať vyhlásenie JUDr. Milana Zimana. V tejto súvislosti je potrebné položiť otázku, akým spôsobom sa k zaradeniu predmetných nehnuteľností do konkurznej podstaty postavili predchádzajúci správcovia, keď reálne k ich faktickému zaradeniu do konkurznej podstaty došlo až v roku 2013, t. j. 14 rokov po začatí konkurzného konania.

8. Odvolateľ mal za to, že v súvislosti s nadobudnutím predmetných nehnuteľností postupoval starostlivo a obozretne, okrem osobných rokovaní so štatutárom spoločnosti E. T. Trans, a. s., p. Ing. P. Y. rokoval aj so zástupcami Daňového úradu Galanta (vo vzťahu k úhrade daňových pohľadávok, čo bolo riadne preukázané v konaní vedenom Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 12Cb 40/2000), vyžiadal si úplný výpis z LV č. XXXX, na ktorom boli predmetné nehnuteľnosti evidované, nehnuteľností si riadne ohliadol, pričom mu zároveň bolo predložené aj vyjadrenie JUDr. Milana Zimana, správcu konkurznej podstaty úpadcu (ktoré je súčasťou katastrálneho spisu), že predmetné nehnuteľnosti nie sú zaradené do konkurznej podstaty. Žalobca v priebehu konania preukázal, že v čase, kedy nehnuteľnosti nadobudol, nebola hodnovernosť údajov vedených v katastri nehnuteľností akýmkoľvek spôsobom spochybnená.

Ďalej uviedol, že v prípade, ak dôjde k stretu na jednej strane vlastníckeho práva prvotného vlastníka a na druhej strane vlastníckeho práva nadobudnutého v dobrej viere, nie je možné aplikovať formalistický postup a nehľadať vyvážené a predovšetkým spravodlivé riešenie celej situácie. Vyslovil názor, že prístup spočívajúci v bagatelizovaní všetkých skutočností preukazujúcich dobrú vieru pri nadobúdaní vlastníckeho práva žalobcom je jednoducho v súčasnosti právne neudržateľný. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu ČR, Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR.

Odvolateľ mal za to, že s prihliadnutím na všetky informácie ktoré mal žalobca k dispozícii od relevantných subjektov, ako so súčasným zohľadnením pasivity tak na strane Fondu národného majetku SR, ako aj na strane samotného úpadcu v súvislosti so spochybnením hodnovernosti údajov v katastri nehnuteľností, bolo v konaní potrebné žalobcovi poskytnúť ochranu práve prostredníctvom pozitívneho rozhodnutia v danom konaní o vylúčení veci z konkurzného konania.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žalovaný uviedol, že odvolacie námietky žalobcu považuje za

nedôvodné a napadnutý rozsudok aj napriek jeho stručnému odôvodneniu za vecne správny. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol účastníkom konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000. žalovaný považoval za správne, ak súd v prejednávanej veci nevykonával opakované žalobcom navrhované dokazovanie. K žalobcovej námietke prekážky res iudicata žalovaný uviedol, že bez ohľadu na to, z akých dôvodov Okresný súd Galanta zamietol žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu a určenie vlastníctva konanie o vylúčenie veci z konkurznej podstaty je špeciálnym konaním a sporné nehnuteľnosti, zapísané do konkurznej podstaty úpadcu, môže vylúčiť len súd právoplatným rozsudkom v tomto konaní, pričom zdôraznil, že v uvedenom konaní neboli totožní účastníci a súd žalobu zamietol dôvodu absencie vecnej legitímácie žalobcu a absencie naliehavého právneho záujmu.

V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaný ďalej uviedol, že ustanovenie §19a bolo do zákona č. 92/1991 Zb. zavedené zákonom č. 190/1995 Z. z. s účinnosťou od 14. septembra 1995 z dôvodu, že zo strany dlžníkov fondu dochádzalo k masovému a nekontrolovateľnému porušovaniu privatizačných zmlúv prevádzaním privatizovaného majetku na ďalšie osoby ešte pred zaplatením kúpnej ceny za privatizovaný majetok. Fond nebol schopný pri tak rozsiahlom privatizačnom procese priebežne kontrolovať dodržiavanie zmluvných podmienok pri jednotlivých privatizačných zmluvách a práve z tohto dôvodu, doplnením § 19a bola do zákona č. 92/1991 Zb. zapracovaná sankcia absolútnej neplatnosti právneho úkonu pri porušení jeho podmienok. Poukázal na znenie ust. § 2 zákona č. 1/1993 Z. z., pričom uviedol, že je nesporné, že zákon č. 190/1995 Z. z. bol riadne publikovaný v Zbierke zákonov.

Žalovaný mal za to, že žalobca nebol pri nadobúdaní sporných nehnuteľností dobromyseľný, nakoľko mal alebo mohol mať pochybnosť, či sporné nehnuteľnosti nie sú zaťažené vadou, pretože ešte pred uzatvorením kúpnej zmluvy zisťoval, či pôvodný správca úpadcu (JUDr. Milan Ziman) nezapísal sporné nehnuteľnosti do konkurznej podstaty úpadcu. Ak takúto pochybnosť mal, vedel alebo minimálne mohol vedieť, že predávajúci, spoločnosť E. T. Trans, a. s., nadobudla tieto nehnuteľnosti vkladom do základného imania od úpadcu a úpadca tieto nadobudol v rámci privatizácie majetku štátu podľa zákona č. 92/1991 Zb. Ak by žalobca ako podnikateľ postupoval s minimálnou odbornou starostlivosťou, už v čase nadobúdania sporných nehnuteľností mal možnosť, ale aj povinnosť požadovať od predávajúceho všetky podklady a informácie, ako nadobúdala nehnuteľnosť od predchádzajúceho vlastníka, a teda musel by zistiť, že nadobúdací titul predávajúceho E. T. Trans, a. s., je sporný. Žalobca v súvislosti s nadobúdaním sporných nehnuteľností nepostupoval starostlivo a obozretne a z informácií, ktoré preukázateľne mal k dispozícii od predávajúceho, vrátane písomného stanoviska od predchádzajúceho správcu úpadcu JUDr. Milana Zimana, vyvodil nesprávne právne závery. Ak žalobca tvrdí, že bol dobromyseľný, toto tvrdenie je len jeho subjektívne presvedčenie (tvrdenie), objektívne takéto tvrdenie neobstojí. Ak teda existovala pochybnosť o tom, či JUDr. Milan Ziman zapísal sporné nehnuteľnosti do konkurznej podstaty úpadcu, existovala pochybnosť o tom, či sporné nehnuteľnosti nie sú zaťažené vadou spochybňujúcou vlastníctvo predávajúceho E. T. Trans, a. s. a žalobca ako kupujúci už z uvedeného dôvodu objektívne nemohol byť dobromyseľný.

Uviedol, že žalobca sporné nehnuteľnosti nevydržal a v prípade, ak by aj súd posudzoval, či sú dané výnimočné dôvody na prelomenie zásady nemo plus iuris a poskytnutie ochrany nadobúdateľovi v dobrej viere, žalobca objektívne nebol dobromyseľný. Žalobca v čase nadobúdania sporných nehnuteľností mal pochybnosť o tom, že vlastníctvo predávajúceho môže byť sporné a mal možnosť domáhať sa od predávajúceho predloženia právne relevantných listín, za akých podmienok predávajúci sporné nehnuteľnosti nadobudol. Dôkazné bremeno v tomto spore nespočíva v posúdení, či bol Fond národného majetku SR pasívny, ale v tom, či bol žalobca objektívne dobromyseľný, alebo či pri vynaložení odbornej starostlivosti mohol mať informácie o tom, či nadobúdané nehnuteľnosti nie sú zaťažené vadou, ktorú spôsobuje nedostatok hmotného práva na strane predávajúceho. Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

Žalobca sa v odvolacej replike nestotožnil s argumentáciou žalovaného uvedenou vo vyjadrení k odvolaniu a opätovne zopakoval svoje námietky uvedené v odvolaní.

Žalovaný zotrval na svojich vyjadreniach prezentovaných vo vyjadrení k odvolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd odvolací [podľa § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] prejednal odvolanie žalobcu podľa ustanovenia § 379 C. s. p. a § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Odvolanie žalobcu bolo podané po 1. júli 2016, teda za účinnosti Civilného sporového poriadku. Odvolací súd preto postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. a posudzoval právne účinky odvolania žalobcu v zmysle príslušných ustanovení C. s. p.

Žalobca podal odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p., ako aj z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ C. s. p. a § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.

Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, e/ a f/ C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Podstatou odvolacích námietok žalobcu bola nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, čím súd znemožnil žalobcovi uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko imanentnou súčasťou práva na spravodlivý súdny proces je aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane, a právnymi závermi na strane druhej. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Platí pritom, že rozhodnutie nemusí dávať odpovede na všetky tvrdenia a námietky strán sporu, ale len na všetky významné tvrdenia a námietky pre rozhodnutie veci. Súd musí presvedčivo vysvetliť ako posúdil skutkové zistenia a právne argumenty strán sporu, z čoho a čo považuje za preukázané, aké dôkazy vykonal, a prečo iné prípadne navrhované dôkazy nepovažoval za potrebné vykonať a ako vec právne posúdil, prípadne poukáže na ustálenú rozhodovaciu prax súdov (v prípade odklonu od nej, svoj odklon musí dôkladne zdôvodniť). K požiadavke na určitú kvalitu odôvodnenia súdu prvej inštancie, odvolací súd poukazuje na Stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 2/2016 a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 209/04, I. ÚS 46/05, III. ÚS 36/2010, III. ÚS 162/05, III. ÚS 190/2016, IV. ÚS 115/03. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že sa nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torria C. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balany c. Španielsko z 9. decembra 1994).

S poukazom na stabilnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad IV. ÚS 75/09), že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že budú ich správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV. ÚS 92/09). Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o

tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). V tejto súvislosti ústavný súd už rozhodol, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Požiadavka právnej istoty automaticky neznamená, že sa judikatúra najmä najvyššieho súdu nemôže vyvíjať, resp. že v prípade, ak je prijaté ojedinelé rozhodnutie, vybočujúce z doterajšej línie rozhodovacej praxe, sa konajúci súd nemôže vrátiť na pôvodnú líniu rozhodovacej činnosti. Odklon rozhodovania o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, musí byť objektívne a rozumne odôvodnený. Taký odklon je aj podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky ústavne udržateľný.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že napadnutý rozsudok (vyhlásený ešte za účinnosti O. s. p.) nespĺňa kritériá preskúmateľného, zrozumiteľného a riadne odôvodneného rozsudku (v zmysle § 157 O. s. p.). Odvolacia námietka žalobcu poukazujúca na nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku a na porušenie práva na spravodlivý súdny proces, je podľa odvolacieho súdu v danom prípade dôvodná. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje vysvetlenie vysporiadania sa s relevantnými námietkami žalobcu významnými pre rozhodnutie veci (na ktoré poukázal žalobca v podanom odvolaní), neobsahuje vyhodnotenie vykonaných dôkazov a ani vysvetlenie prečo niektoré z dôkazov súd nevykonal, hoci boli navrhované v rámci súdneho konania pred súdom prvej inštancie a aj v žalobe. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku síce uviedol, že zoberal na vedomie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj Ústavného súdu SR, na ktoré strany sporu poukazovali v priebehu konania (sp. zn. IObo/102/2010, sp. zn. 2Obo/17/2012, sp. zn. IObo/87/2010, sp. zn. 6Cdo/71/2011, sp. zn. I. ÚS 549/2015, II. ÚS415/2015, II. ÚS 247/2014), avšak neuviedol, ako sa správnymi názormi uvedenými v týchto rozhodnutiach vysporiadal (zdôvodniť prípadný odklon od rozhodovacej praxe v obdobnej alebo identickej veci), resp., prečo sa uvedená rozhodovacia prax na daný prípad nevzťahuje. V tejto súvislosti možno prisvedčiť odvolateľovi, že súd prvej inštancie sa tiež nevysporiadal s argumentáciou žalobcu k testu proporcionality dvoch princíпов - ochrany práva pôvodného vlastníka a ochrany práva dobrej viery nového nadobúdateľa. Rovnako sa súd prvej inštancie nevysporiadal s argumentáciou žalobcu vyslovenou vo vzťahu k záverom v konaní vedenom pred Okresným súdom v Galante sp. zn. 12Cb/40/2000 a námietky res iudicata. K argumentácii žalovaného uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu, že súd správne neopakoval dokazovanie, že súd správne postupoval, ak neposkytol žalobcovi vyššiu ochranu na úkor poskytnutia ochrany skutočnému vlastníkovi a jeho veriteľom, a že neprihliadol na ojedinelý právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky uvedený v náleze sp. zn. I. ÚS 549/2015, odvolací súd uvádza, že pre posúdenie správnosti postupu a záverov súdu prvej inštancie v tomto smere je potrebné, aby súd prvej inštancie svoj postoj k uvedeným otázkam v odôvodnení vysvetlil. V odôvodnení napadnutého rozsudku však takéto vysvetlenie absentuje.

Vzhľadom k vade nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku, nie je možné odvolacím súdom posúdiť vecnú správnosť rozhodnutia, teda správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie.

Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcu sú dôvodné, pretože v konaní sa vyskytli vady uvedené v § 221 ods. 1 písm. f/ (nedostatky odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a postupu v konaní sú takej závažnosti, že mali za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces), čo je dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p. zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 C. s. p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvej inštancie v ďalšom konaní bude postupovať v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto rozhodnutí v rovine procesnoprávnej a svoje nové rozhodnutie riadne odôvodní (§ 391 ods. 2 C. s. p.).

Keďže konanie bude pokračovať už za účinnosti a s aplikáciou C. s. p. bude súd prvej inštancie postupovať v dokazovaní v zmysle § 470 ods. 1 C. s. p. novej právnej úpravy v C. s. p. podľa návrhov strán sporu na vykonanie dokazovania k preukázaniu svojich tvrdení, ktoré doteraz v konaní predniesli a neboli vykonané (bez zdôvodnenia prečo), a prípadne ktoré v ďalšom konaní navrhnú a budú (sú) pre rozhodnutie veci významné. Vzhľadom na to, že toto konanie začalo ešte pred účinnosťou C. s. p., bude musieť súd prvej inštancie dodržať zákonnú podmienku uvedenú v § 470 ods. 2, veta druhá C. s. p., a to neuplatňovať ustanovenia C. s. p. o popretí skutkových tvrdení strany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany sporu.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (ust. § 396 ods. 3 C. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany, podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisovo rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem

skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).